

המאור שבמורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

כל הזכויות שמורות

שבת כו' תמוז התשפ"ו			
הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת	י-ם
19:31	20:22	21:19	
19:30	20:21	21:16	ת"א
19:34	20:24	21:20	חיפה
19:30	20:21	21:16	ב"ש

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ" 050-4194600

לע"נ: מר"א עטר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי

צמח שני וחמישי - לביטול רוע הגזירה **אשוויץ**. פולין, תש"ה למרות תנאי התזונה התת אנושיים ששררו במחנה ההשמדה אושוויץ, גזרה על עצמה נערה צעירה - שפרינצה שרה גרוסמן, **תענית ימי שני וחמישי ברציפות**. קשה היה לה לראות בסבל ובייסורים של עם ישראל, ההולך לעקידה, ובצומותיה קיוותה לזעזע את אמות הסיפים בשמי מרום ואולי אף להעביר את רוע הגזירה. **בגבורה נפשית** וגופנית זו כאחת, התמידה במהלך כל שהותה במחנה.

**ידא שמיים
אמיתי הוא זה
שאינו יכול
לישון בלילות
מדאגה:
מה עשיתי היום
כדי להקל על
סבלו של יהודי
מדוכא בייסורים.**

שבט אחיות היו לו, האדמו"ר רבי **אלעזר אבוחצידא** צוק"ל שנולדו לפניו. ועוד שבעה מקרים שבהם לא עלה הריגה של הרבנית ע"ה - יפה. לאחר כל מסכת התלואות, זכה רבי **מאיד אבוחצידא** זצ"ל ונולד לו הגדול שבין חמשת בניו, הלא הוא רבי אלעזר זצ"ל הבשורה הגדולה על הולדת הבן הייתה גדולה.

היה זה חצות לילה, כאשר הקיצו את כל בני העיר ובתשואות בשרו להם, כי בן נולד לצדיק. התושבים עלו על הגגות, פצחו במחולות, כרכרו ופזזו ללא הפוגה.

אף אחד לא נותר שרוע על משכבו. בשעת הברית, קרא עליו הסבא **ה'בבא סאלי** זצ"ל את הפסוק **עין לא ראתה אלוקים וולדתך** כשהוא מדגיש כי ראשי התיבות של 'אלעזר' הם מילות הפסוק האמור. יש כמובן בהתבטאות מאלפת זו, ללמד על ערך יקר ושוורש נשמתו של הרך הנולד.

**לע"נרחל (רש"א) אלבו
בת קלרה ואליהו**

סיפרו לגאון רבי **רפאל ברוך נולדו** זצ"ל על צעיר אחד שאינו הולך בדרך התורה. הבין כי אם ישכנעו, **יש סיכוי** שיכנס לשיבה ויהיה בן תורה. מיד החליט רבי רפאל ברוך לנסוע אליו ולשכנעו, ואכן יצא לנסיעה ארוכה שנמשכה שעות רבות. ישב הרב זמן רב ושוחח עם אותו צעיר, כשהוא מגלה כלפיו אהבה רבה. בסופו של דבר שב הבחור בתשובה שלמה והפך להיות **תלמיד חכם אמיתי**.

עיקר השמירה מהעבירה היא רק לעשות את ההרגל-טבע אצל האדם.

אם לא ייתן האדם עת וזמן **ללימוד המוסר בקביעות** בכל יום ויום, אין אני רואה כ"כ את עבודתו בשלמות כפי האמת, ובפרט מי שרבים זוכים ממנו צריך להיות תמיד קרוב לדברי עמל ביראה.

שגם רבים יזכו ממנו דברי חכמה ואמת **ואז ידע** כי הוא מרוצה לך' יתברך, כי זאת צריך להיות המבוקש של האדם, אם עבודתו הוא נושא חן בעיניו ית'.

אם אתה רוצה להדבק באהבת חברך, הוי נושא ונותן בטובתו.

סיפורי מופת רבים מתהלכים סביב דמותו של חכם רבי **אברהם הכהן** זצ"ל בימי שלטון המנדט בארץ הוטל עוצר על הישוב היהודי בירושלים, כל מי שיצא מפתח ביתו היה שרוי **בסכנת נפשות**. חכם אברהם הכהן לא נרתע מהעוצר ויצא פעמים רבות לשם טבילה במקווה וכד' פעם אמרו לו חכם אברהם אם הבריטים יראו אותך יפגעו בכך לרעה מה יהיה" ענה להם **"עניים להם ולא יראו"** אמרו לו סוף סוף אתה הולך עם מקל וודאי ישמעו את נקישות המקל וישמעו אותך ענה חכם אברהם בבטחה אוננים...

בשמיעה בלבד של דברי חכמה ומוסר, **נשארים הדברים מבחון**. וחייב האדם לעורר עצמו להחיות את פנימיותו "שהאני" יהיה ער לחכמה ששמע ואזי יקלטו הדברים ויועילו.

כמה חשוב **לעודד את השני** לתת לו תקווה במקום שמעשים לא יכולים לעזור, מילים יכולות להועיל הרבה. כי בכוחן של מילים טובות לחולל נפלאות. ומילים יכולות להחיות ולהמית. כמה צפרדעים שיחקו להם ליד באר מאד עמוקה כמה לא ניזוהרו **ונפלו**... באו עוד צפרדעים והסתכלו עליהם מלמעלה 'הלך עליהם' קראה הראשונה. 'אין סיכוי!' הצטרפה השנייה. אבל הן לא התכוונו לוותר, הן המשיכו לנסות, בקרומי רגליהן הן ניסו לקפץ על פני הבוץ, לנתר למעלה, להתפס בזיו כלשהוא. **חבל על הכוחות שלך** צעקו כולן במקלה כשראו את הצפרדעים מנסות לטפס על קירות הבור. 'אין לכן שום סיכוי!' אתם תמותו פה ושוב ניסו הצפרדעים מלמטה לנתר ולקפץ, להחליץ בכל כוחן, אבל קולותיהן של החברות מלמעלה החלישו אותן. 'לא תצליחו!' קרקרו העליונות, ושתיים כבר מתו, הן צנחו, ושקעו בקרקעית הבור, נותנות לבוץ לסחוף אותן אל החידלון. אבל השלישית המשיכה, היא לא חדלה לנתר.

צעקות הייאוש של חברותיה רק הגבירו את קפיצותיה והיא המשיכה עוד ועוד. "את גם תמותי למה את קופצת?" **והיא הצליחה**. אחד הניתורים העלה אותה גבוה, אל הזיז העליון שבבור, ומשם היא ניתרה החוצה לתדהמת חברותיה. 'איך עשית את זה?' שאלו כולן במקלה. 'אנחנו בהלם!' 'באמת', ענתה הצפרדע המוחשת, 'באמת שאם לא העידוד שלך, לא הייתי מצליחה!' 'איזה עידוד?' אמרנו לך שלא תצליחי, שאין סיכוי! היא הייתה חרשת' וחשבה שאלו קריאות עידוד.

אדם לא צריך להיות חרש כדי להצליח.
על יד **מילה טובה** או עידוד הכל אפשרי. (העורך)

פעם אחת היה הבעש"ט במדינת וואלחיא ושם היה אצלם יין קרוש שנוסף מן הענבים, וכשמעבירין בכוס שתים או שלוש טיפין קטנים אי אפשר לשתות מפני חזקו.

וכיבד בעל הבית את הבעש"ט בכוס קטן מיין. וכשטעמו אמר הבעש"ט: הלא יינך טוב, **למה כוסד קטן**.

השיב בעל הבית כי סכנה הוא לשתות כוס גדול. ויאמר הבעש"ט אין אני מתיירא מזה. ונתנו לו כוס גדול ושתה את כולו, והסתכלו כולם בו שנעשו פניו אדומים, וכל שערתיו עמדו כמו אש ממש, ונתהלו כולם. אבל הבעש"ט העביר ידיו על פניו והפיג יינו כרגע. ותמהו מאוד על זה.

ואמר כי ידוע שיין קשה פחד מפיו, וכאשר התבונן בגדולתו יתברך, נפל עליו **פחד ורעדה** מגדולתו ית' והפיג את היין מכל וכל.

אהבת ישראל יסוד גדול בתורה.

אך אין לצאת ידי חובה במחשבה גרידא אלא בהרגה פנימית הנוגעת עד הלב ובפועל ממש.

ואין לייחל לשום גמול ונאמן בעל הגמול לשלם שכרך

גלוי וסתום

נקוט כלל בידך: מי שיש לו באמת מה להגיד משתדל להגידו. "יותר ממה שהעגל רוצה לינוק – הפרה רוצה להניק." ומי שמנסח דבריו בלשון סתומה, סימן שאין לו מה להגיד.

לכן יבחר בסגנון מעורפל זה, כדי לנסות ולצוד נפשות במליצותיו...

במהלך השנים זכה רבי ישראל גרוסמן ללמוד בחברותא עם האדמו"ר הקדוש רבי שלומקה מזוועהיל זי"ע, בבית הכנסת הירושלמי "ליביל"ה שול" בוקר אחד – סיפר רבי ישראל – פנה אלי האדמו"ר בדרך אגב והציע שנלמד בחברותא. תיכף קבענו את מועדי הלימוד והתחלנו ללמוד בקביעות. **לא חלפו יומיים-שלושה** והבנתי מיד שהאיש שיושב לפניי הוא קודש קודשים. בוקר אחד כשהתיישבנו ללמוד אחרי שחרית.

במרכז בית הכנסת התהלך לו הלוח ושוב אברך הדור פנים כשהטלית מונחת על כתפו. בשלב מסוים נפגשו מבטיהם של רבי שלמה ושל האברך. רבי שלמה הביט אליו במבט מבהיל וצעק לעברו: "יונגרמן איפה היית אתמול בלילה?" האברך מרוב בהלה שמט את הטלית וברח.

אני קמתי וברחתי אחריו. אמרתי לעצמי: מבהיל ללמוד עם **יהודי בעל רוח הקודש**. לאחר כמה ימים פגשני רבי שלומקה ואמר: רבי ישראל איפה ברכת, לא התכוונתי אליך...

כח התשובה נתן הבורא מתחילה

רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, בסיום השיעור היה הלוח לביתו דרך שוק מחנה יהודה, והנה בתקופה מסוימת שינה ממנהגו זה ועשה את דרכו **במסלול אחר**, שאלו תלמידיו לפשר השינוי.

בתחילה התחמק הרב, אבל התלמידים הבינו ששינוי זה תורה הוא וללמוד הם צריכים ולא הרפו עד שנענה רבי איסר זלמן ואמר בפעם האחרונה שהייתי בשוק ראיתי על הדוכנים פירות קיץ עסיסיים ביותר, אבטיחים נוצצים באדמומיות ואגסים מהודרים ביופיים וחששתי לדברי הגמרא, שאסור לאדם לעבור בשדה חברו שהיא עומדת בקומתה **בגלל עין הרע**, ולכן החלטתי לשנות את מסלול הליכתי.

מי שהכיר את הגאון המופלא ההוא ידע עד כמה היה המושג "עין הרע" רחוק ממנו כרחוק מזרח ממערב, ולמרות זאת עשה מה שעשה כדי לקיים את דברי הגמרא כפשוטם.

אל תיקח את הדברים הפשוטים בחיים כאל מובנים מאליהם

עני אחד אוסף צדקה מקבל חצי ש"ח עוד ש"ח מסתכל לצד רואה עני שמקבל 10 ש"ח 20 ש"ח 50 ש"ח מה זה? הוא גר צדק לכן תורמים לו למחרת מתחיל ליצטעק גר צדק עזרה מתחילים ליתרום לו 10 ש"ח 20 ש"ח 50 ש"ח שמח מסתכל רואה עני אחר מקבל 100 ש"ח 200 ש"ח מה קורה כאן? עונים לו זה יש לו יחוס. למחרת הוא חוזר ומתחיל לצעוק **גר צדק נכד של הבעל שם טוב ...**

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת וחב, יוסף דהאן בן שמחה, לאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, יחיא בן לוליה, נעימה בת עזיה, כרמלה בת סעידה, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, החסיד מנשה בן רחמה, רפאל ואברט בני קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא, הרב אלעזר בן שמחה, הרב יורם אברגיל, יחזקאל ושמואל בני שמחה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, מרים בת זוהרה, אליעזר בן רגינה, שלום בן אורה מורי, ישראל בן שמחה סב, שמואל בן רבקה, אסתר בת שרה, רחל רשל בת קלרה, שלמה בן דונה, חנה בת אסתר דמני הרב יהודה יאיר, יפה בת לאה, דוד בן איהו, יעקב בן שרה ברסקה, **מנחם הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

משולחן גבוה

דברי תורה מפני ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

"לא יזל דברו ככל היוצא מפיו יעשה"

מי שנוהר בדיבורו, לבל תחולל שום מילה היוצאת מפיו ולא תהא לבטלה, עליו הכתוב אומר: **"ככל היוצא מפיו יעשה"** – ברכותיו מתקיימות וכל דיבור שלו נחשב כגזירה שיש למלאה, כפי שאמרו חכמינו: **"ותגזר אומר ויקם לך – צדיק גוזר והקב"ה מקיים"**

"ויקצף משה על פקודי הווי"ל... הווייתם כל נקבה"

בעצם הרי לא נצטוו מתחילה להרוג את הנקבות, ולמה איפוא קצף עליהם עתה?

הרי מכאן ראינו, כי דבר שהשכל מוחיבו יש לעשותו מבלי לחכות לפקודה. לפיכך אמר גם בלעם: **"חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נעב לקראתי"** – שאם אין אדם מבין דבר שיש להבינו, הרי זה בגדר חטא...

"אלה מסעי ... ביד משה ואהרן"

מצינו במדרש, כי מכיוון שגאולת מצרים באה על ידי בשר-ודם לא יכלה להיות נצחית ומן ההכרח היה שתבוא אחריה גלות אחרת. אולם לעתיד תבוא הגאולה על ידי ה' יתברך ככבודו ובעצמו, ואז היא תהיה נצחית. זהו שמרמז הכתוב: **"אלה מסעי בני ישראל"** –

לפיכך יהיו ישראל נאלצים עוד לנדוד עוד בגלויות שונות אחרי גאולת-מצרים, משום "אשר יצאו מארץ מצרים ביד משה ואהרן" שנגאלו ממצרים באמצעות בשר ודם, ולכן אין הגאולה יכולה להיות נצחית...

שבת שלום ומזרח לכול בית ישראל

אחד יושן בלילה וחולם שהוא אוכל מר שמלו קם בבוקר רואה **שאכל את הכרית ...**

מה קמץן כותב על חבילת סוכר? מלה! **כדי שלא יבואו נמלים...**

מה אוכל קניבל שהוא בדיאט? **גמדים...**

בואו והצטרפו לרשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

כי תשובה אין משמעותה רק אמצעי למחילת עוונות, אלא פירושה של תשובה **כי היא מצוה**, מצות התשובה, וכח מצוה זו עולה על כולנה.

כל מצוה שהיא יש לה סגולה מסוימת, וסגולת מצות התשובה היא שונה לגמרי, כי מצוה זו היא מצותו של השי"ת שהרי תשובה נבראת עוד לפני בריאת העולם, נמצא שהוא מצותו של הקב"ה **ואין לאף אחד** שייכות כלל בהאי מצוה.

"הניחו לו ויקלל כי אמר לו ה'". והרי מפסוקים אלו שדוד ראה בשמעי בן גרא, האיש שבא לקלל ולגדף, **שליח מאת ה'**. דוד האמין בלב שלם כי אין רעה באה על האדם אם לא שמשמים כך רצו. (יש לציין כי שמעי אינו יוצא נקי מעונשו, כי גם אם נגזר כל דוד צער וכאב, עדיין הבחירה בידו אם הוא יהיה האדם שיביא את הצער הזה על ראשו של דוד. ולכן בטרם מותו מצוה המלך דוד את שלמה בנו להיפרע משמעי בן גרא). וכך אנו מוצאים עוד בפסוקים על השגחת ה' על כל המרחש עם האדם: "מה" מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ". ובוודאי מה שאנחנו רואים שהמצרים **מצערים את בני ישראל** ומעבידים אותם בפרך, והם בעצם שליחיו של הקב"ה, שהרי כבר בברית בין הבתרים אמר הקב"ה לאברהם ויעבודם וענו אותם". וגם משה שואל את ה' "למה הרעות לעם הזה?"

כי למרות שפרעה הוא זה שהכביד את ידו, והוא זה שהגביר את לחץ העבודה על בני ישראל, מבין משה ומלמד גם אותנו שפרעה הוא רק השליח ויד ה' היא המסובבת את כל המעשים. וכמובן, שיש להביל בין אדם צדיק שעושה את רצון ה', וממילא כל מה שקורה לו הוא בהשגחה פרטית ומיוחדת, לבין אדם רשע שאינו מאמין בה', ולכן הוא נתון **להשגחה כללית יותר**. והמקרים הרעים פוגעים בו בקלות יתירה.